

Sygn. akt II AKa 170/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Wróblewska

Sędziowie: SSA Krzysztof Ciemnoczołowski

SSA Grażyna Świdorska - Wandor (spr.)

Protokolant: stażysta Monika Kolos

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku Andrzeja Błazejaka

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r.

sprawy

skazanego R. K.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu

z dnia 24 stycznia 2014 r., sygn. akt **II K 153/13**

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 3,
- uzupełnia punkt 5 o stwierdzenie: „natomiast pozostałe rozstrzygnięcia w nich zawarte podlegają odrębnemu wykonaniu”;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. S. – Kancelaria Adwokacka w T. – kwotę 147,60zł (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy) brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

R. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Wojewódzkiego w Toruniu z dnia 26 stycznia 1995 r., sygn. akt

II K 2/95, za przestępstwo z art. 210 § 1 d. k.k. i z art. 156 § 2 d. k.k. w zw. z art. 10 § 2 d. k.k., popełnione w dniu 3 listopada 1994 r., na karę 3 lat pozbawienia wolności i 260 zł grzywny z zamianą w razie nie uiszczenia jej w terminie na zastępczą karę pozbawienia wolności przy przyjęciu jednego dnia tej kary za równoważny grzywnie w wysokości 13 zł;

2. Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 10 maja 1995 r., sygn. akt **II K 1995/94** za przestępstwo z art. 11 § 1 d. k.k. w zw. z art. 208 d. k.k., 203 § 1 d. k.k. w zw. z art. 10 § 2 d. k.k. w zw. z art. 58 d. k.k., popełnione w okresie od 2 do 16 września 1994 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 4 lat tytułem próby, a następnie zarządzono jej wykonanie oraz na karę 300 zł grzywny z zamianą w razie nieuiszczenia jej w terminie na zastępczą karę pozbawienia wolności przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w kwocie 10 zł;

3. Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 7 marca 1997 r., sygn. akt **II K 1761/96**, za przestępstwo z art. 236 k.k. w zw. z art. 58 k.k., popełnione w dniach 11 i 15 maja 1996 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

4. Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 25 maja 2000 r., sygn. akt **II K 808/99** za przestępstwo z art. 270 § 3 k.k., popełnione w dniu 25 lutego 1999 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat tytułem próby, a następnie zarządzono jej wykonanie;

5. Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 6 czerwca 2000 r., sygn. akt **II K 344/99** za przestępstwo z art. 283 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 26 lipca 1998 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności;

6. Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 17 lipca 2000 r., sygn. akt **II K 101/99**, za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 30 listopada 1998 r., na karę 6 lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 40 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzeczono środek karny w postaci pozbawienia praw publicznych na okres 4 lat;

7. Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 15 grudnia 2000 r., sygn. akt **II K 35/00**, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 marca 2002 r. sygn. akt **II Aka 207/01**, za przestępstwo z art. 158 § 2 k.k. w zw. z art. 159 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione 10 stycznia 1999 r., na karę 7 lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 40 § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. orzeczono środek karny w postaci pozbawienia praw publicznych na okres 3 lat;

przy czym wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 21 listopada 2006 r., sygn. akt II K 105/06 w miejsce kar pozbawienia wolności i kar grzywny wymierzonych wyrokami w sprawach Sądu Wojewódzkiego w Toruniu z dnia 26 stycznia 1995 r., sygn. akt II K 2/95 i Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 10 maja 1995 r., sygn. akt II K 1995/94 orzeczono karę łączną 4 lat pozbawienia wolności i karę łączną 30 stawek dziennych grzywny przyjmując jedną stawkę za równoważną kwocie 10 złotych, ponadto w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami w sprawach Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 17 lipca 2000 r. - sygn. akt II K 101/99, Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 15 grudnia 2000 r. - sygn. akt II K 35/00, Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 6 czerwca 2000 r. - sygn. akt II K 344/99, Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 25 maja 2000 r. - sygn. akt II K 808/99 orzeczono karę łączną 11 lat pozbawienia wolności, ponadto w miejsce środków karnych pozbawienia praw publicznych orzeczonych w sprawach Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 17 lipca 2000 r. - sygn. akt II K 101/99, Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 15 grudnia 2000 r. - sygn. akt II K 35/00 orzeczono łącznie środek karny 5 lat pozbawienia praw publicznych;

8. Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 2 sierpnia 2001 r., sygn. akt **II K 17/01**, za przestępstwo z art. 13§ 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione 1 listopada 2000 r., na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

9. Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 14 maja 2004 r., sygn. akt **II K 209/02**:

- za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., z art. 289 § 1,2,3 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 17 listopada 2001 r., na karę 5 lat pozbawienia wolności;

- za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., z art. 275 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 4 grudnia 2001 r., na karę 7 lat pozbawienia wolności;
- za przestępstwo z art. 245 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 10 grudnia 2001 r., na karę 3 lat pozbawienia wolności;
- za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 7 stycznia 2002 r., na karę 4 lat pozbawienia wolności,
- za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 8 stycznia 2002 r., na karę 6 lat pozbawienia wolności;
- za przestępstwo z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione od dnia 22 sierpnia 2001 r. do dnia 22 stycznia 2002 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności;
- za przestępstwo z art. 48 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 1997 r. popełnione w dniu 22 stycznia 2002 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

przy czym wymierzono karę łączną 10 lat pozbawienia wolności;

10. Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 13 września 2010 r., sygn. akt **II K 92/08**, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 lipca 2011 r., sygn. akt II AKa 169/11:

- za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 8 grudnia 2000 r., na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- za przestępstwo z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zb. z art. 4 § 1 k.k., popełnione w dniu 8 grudnia 2000 r., na karę 25 lat pozbawienia wolności; a następnie wymierzono karę łączną 25 lat pozbawienia wolności;

przy czym wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 listopada 2011 r., sygn. akt II K 148/11, zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 lutego 2012 r., sygn. akt II AKa 33/12 w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami w sprawach Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 2 sierpnia 2001 r., sygn. akt II K 17/01 oraz Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 13 września 2010 r., sygn. akt II K 92/08 orzeczono karę łączną 25 lat pozbawienia wolności;

11. Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17 kwietnia 2013 r. - sygn. akt **II K 36/11**:

- za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 13 listopada 2000 r., na karę 3 lat pozbawienia wolności;
- za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k., art. 278 § 5 k.k., art. 289 § 3 k.k., art. 57 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k., popełnione w dniu 16 listopada 2000 r. na karę 3 lat pozbawienia wolności;

przy czym wymierzono karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 24 stycznia 2014 r., sygn. akt II K 153/13:

1. na podstawie art. 569 § 1 i 2 k.p.k. i art. 85 k.k. oraz na podstawie art. 88 k.k. w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych w wyrokach:

- Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 2 sierpnia 2001 r., sygn. akt **II K 17/01**;
- Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 13 września 2010 r., sygn. akt **II K 92/08**;

- Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17 kwietnia 2013r., sygn. akt **II K 36/11**;

wymierzono skazanemu R. K. karę łączną 25 (dwudziestu pięciu) lat pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczono na poczet orzeczonej w punkcie pierwszym wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okresy od dnia 15 grudnia 2000 r. do dnia 12 lipca 2007 r., od dnia 3 sierpnia 2002 r. do dnia 5 maja 2003 r., od dnia 5 listopada 2003 r. do dnia 17 stycznia 2007 r;

3. na podstawie art. 77 § 2 k.k. ograniczono prawo do skorzystania przez skazanego R. K. z warunkowego przedterminowego zwolnienia w ten sposób, że może ono nastąpić nie wcześniej niż po odbyciu 20 (dwudziestu) lat pozbawienia wolności;

4. na podstawie art. 572 k.p.k. umarżono postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym wyroków:

- Sądu Wojewódzkiego w Toruniu z dnia 26 stycznia 1995r., sygn. akt **II K 2/95**;
- Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 10 maja 1995r., sygn. akt **II K 1995/94**;
- Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 7 marca 1997r., sygn. akt **II K 1761/96**;
- Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 25 maja 2000r., sygn. akt **II K 808/99**;
- Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 6 czerwca 2000r., sygn. akt **II K 344/99**;
- Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 17 lipca 2000r., sygn. akt **II K 101/99**;
- Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 15 grudnia 2000r., sygn. akt **II K 35/00**;
- Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 14 maja 2004r., sygn. akt **II K 209/02**;

5. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. ustalono, że z chwilą uprawomocnienia się wyroku łącznego, wyroki podlegające połączeniu nie ulegają wykonaniu w zakresie objętym wyrokiem łącznym.

Nadto wyrok zawiera także rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania oraz kosztów obrony z urzędu.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obrońca R. K., który zaskarżył orzeczenie w części, tj. w zakresie rozstrzygnięć zawartych w pkt. 1 - 5 i zarzucił Sądowi pierwszej instancji:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.),
2. obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.), tj. obrazę art. 569, art. 577, 572, 576 k.p.k.,
3. obrazę przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt 1 k.p.k.), tj. obrazę art. 85, 86, 88, 77 k.k.,

poprzez nieorzeczenie w niniejszej sprawie kary łącznej w sposób oraz w wysokości adekwatnej do stanu faktycznego sprawy, poprzez pominięcie okoliczności przemawiających na korzyść skazanego, poprzez nieorzeczenie kary łącznej w niniejszej sprawie w niższym wymiarze.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca wniósł o:

- zmianę wyroku w zaskarżonej części i orzeczenie kary łącznej w sposób oraz w wysokości adekwatnej do stanu faktycznego sprawy, z uwzględnieniem okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego oraz w niższym wymiarze;

- ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji;

- zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. L. S. kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu według norm przepisanych, gdyż nie zostały one ani w całości ani w części uiszczone przez skazanego.

W uzasadnieniu apelacji obrońca wskazał na obiektywne wątpliwości w kontekście pkt 3 zaskarżonego wyroku, w którym ograniczono prawo do skorzystania przez skazanego z warunkowego przedterminowego zwolnienia w ten sposób, że może ono nastąpić nie wcześniej niż po odbyciu 20 (dwudziestu) lat pozbawienia wolności, przede wszystkim na fakt, że przenoszenie określonych elementów kar jednostkowych do wyroku łącznego wprost, bez możliwości ich elastycznego kształtowania przez Sąd wydający wyrok łączny do ostatecznego wymiaru kary łącznej godzi w pewne standardy. Sąd na etapie wydawania wyroku łącznego, mając kompleksowy obraz osoby sprawcy i jego czynów oraz posiadając aktualne dokumenty, w tym opinie specjalistyczne zgromadzone w trakcie odbywania przez skazanego kar jednostkowych, może dojść do wniosku, że konieczne jest złagodzenie skazanemu warunków formalnych zwolnienia z reszty kary pozbawienia wolności. W ocenie obrony taka sytuacja miała miejsce w realiach niniejszej sprawy. Stosownie art. 77 § 2 k.k. w kontekście kary łącznej i sztywne przenoszenie określonych obostrzeń budzi zatem zasadnicze wątpliwości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego była zasadna tylko o tyle, że skutkowałą zmianę zaskarżonego orzeczenia, lecz zupełnie z innych powodów niż te, które zostały podniesione w skardze.

Na wstępie należy podnieść, że pomimo, iż apelacja pochodzi od podmiotu profesjonalnego, to jednak nie została sporządzona zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 427 § 2 k.p.k. Skarżący zarzucając bowiem Sądowi a quo naruszenie licznych przepisów prawa materialnego (art. 85 k.k., 86 § 1 k.k., art. 77 k.k. i art. 88 k.k.) oraz procesowego (art. 569 k.p.k., art. 572 k.p.k., art. 577 k.p.k.) - w ogóle nie uzasadnił na czym ta obraza miałaby polegać (za wyjątkiem zarzutu naruszenia art. 576 k.p.k. - o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia). O ile rację miał skarżący, iż organ a quo dopuścił się naruszenia art. 576 k.p.k. (lecz tylko § 1 tego przepisu - o czym będzie mowa poniżej), o tyle uzasadnienie tego zarzutu zawarte w apelacji jest błędne. Organ ad quem wobec tak sformułowanej apelacji tj. braku uzasadnienia poszczególnych zarzutów, czuje się zwolniony od dokonywania ich analizy, tym niemniej należy wskazać co następuje:

Sąd Okręgowy prawidłowo określił zakres przedmiotowy postępowania o wydanie wyroku łącznego wobec skazanego R. K.. Zgodnie z normą procesową wynikającą z art. 570 k.p.k., jak i normą materialno - prawną z art. 85 k.k. przeprowadził postępowanie w zakresie wszystkich jego skazań, prawidłowo ustalając, które z popełnionych przestępstw pozostają w realnym zbiegu i przez to jakie kary za nie orzeczone podlegają łączeniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8.03.2011 r., sygn. akt II KK 312/10, Biul. PK 2011/5/44-45). Jednocześnie zgodnie, nie tylko z normą art. 85 k.k., ale także uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2005 r., sygn. akt I KZP 36/04 - prawidłowo ustalił, iż wyrokiem łącznym mogą być objęte tylko skazania zawarte w wyrokach:

- Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 2 sierpnia 2001r., sygn. akt IIK17/01;

- Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 13 września 2010r., sygn. akt IIK 92/08;

- Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17 kwietnia 2013r. – sygn. akt IIK 36/11.

W tym miejscu godzi się podnieść, że w/wym. uchwałą, definitywnie rozstrzygnęła spór między zwolennikami koncepcji „konfiguracyjnej” i „restryktywnej” na korzyść tych drugich, Sąd Najwyższy sformułował, bowiem tezę, iż „zawarty w art. 85 k.k. zwrot »zanim zapadł pierwszy wyrok« odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa”. Powyższa teza stanowi potwierdzenie czysto materialnego i niezależnego od możliwych konfiguracji procesowych charakteru instytucji zbiegu przestępstw i

kary łącznej. W uzasadnieniu cytowanej uchwały trafnie wskazano, że „skoro zarówno »zbieg przestępstw«, jak i »kara łączna« są instytucjami prawa materialnego, to nie uwarunkowania procesowe i to niezależne od sprawy, powinny wpływać na ich kształt. Z kolei »wyrok łączny« choć jest instytucją stricte procesową, ale służy jedynie realizacji prawa materialnego, w żadnej mierze go nie modyfikując”. Rozwijając zaprezentowane stanowisko Sąd Najwyższy w obrazowy sposób wyjaśnił, że „nie ma podstaw do odrzucenia jasnego przecież znaczeniowo zwrotu »pierwszy wyrok« i uznania, że »pierwszym« może być wyrok wydany później, chronologicznie jako drugi, trzeci czy jeszcze dalszy, w zależności od określonego układu procesowego. Rzecz właśnie w tym, że obecnie ustawodawca nie odwołuje się do zależności procesowych, ale do postawy sprawcy, przekazując mu jasny sygnał: jeżeli popełnisz dwa lub więcej przestępstw przed pierwszym, chociażby nieprawomocnym wyrokiem, to »skorzystasz« z instytucji »kary łącznej«; jeżeli natomiast zdecydujesz się popełnić kolejne przestępstwo po wydaniu takiego wyroku, to wymierzona za nie kara karą łączną objęta już być nie może”. Powyższy pogląd, stanowi kontynuację linii orzeczniczej prezentowanej we wcześniejszych, zapadłych jeszcze na gruncie Kodeksu karnego z 1969 r., judykatach Sądu Najwyższego, m.in. w wyroku z dnia 8 listopada 1994 r., sygn. akt III KRN 162/94 (OSP 1995/4/78), w którym wskazano, że „u podstaw ustawowej regulacji wymierzenia kary łącznej legło założenie, że możliwości orzeczenia tej kary istnieją jedynie co do sprawcy, który będąc skazanym (choćby nieprawomocnym wyrokiem) nie brnie już dalej w działalności przestępczej. Nie dotyczy ona natomiast takiego sprawcy, który mimo uprzedniego skazania działalność tę kontynuuje (...)”.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należało, że Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił kompleks zbiegających się realnie przestępstw i w tym zakresie nie popełnił błędu. A zatem o żadnej obrazie prawa materialnego nie może być tutaj mowy.

Jednocześnie Sąd meriti prawidłowo wykazał (na str. 7-9 uzasadnienia), dlaczego nie mogą być objęte wyrokiem łącznym skazania zawarte w wyrokach: Sądu Wojewódzkiego w Toruniu z dnia 26 stycznia 1995r., sygn. akt IIK 2/95; - Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 10 maja 1995r., sygn. akt IIK1995/94; - Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 7 marca 1997r., sygn. akt IIK1761/96; - Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 25 maja 2000r., sygn. akt IIK 808/99; - Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 6 czerwca 2000r., sygn. akt IIK 344/99; - Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 17 lipca 2000r., sygn. akt IIK101/99; - Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 15 grudnia 2000r., sygn. akt IIK 35/00; - Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 14 maja 2004r., sygn. akt IIK 209/02; prawidłowo przy tym na podstawie art. 572 k.p.k. umarzył w tej części postępowanie. A skoro art. 572 k.p.k. wskazuje na konieczność umorzenia postępowania, jeżeli brak jest warunków do wydania wyroku łącznego (co w realiach tejże sprawy zachodziło do wyżej wskazanych wyroków), to o obrazie tego przepisu prawa procesowego, także mowy być nie może.

Zdaniem skarżącego, miało dojść także do naruszenia przepisu art. 569 k.p.k. i art. 577 k.p.k. na skutek wydania wyroku łącznego pogarszającego sytuację skazanego. Odnosząc się krótko do zarzutu należy zauważyć jedynie, że jest on bezzasadny w stopniu oczywistym. Art. 569 § 1 k.p.k. normuje wyłącznie kwestię właściwości funkcjonalnej sądu wyznaczonego ustawą do wydania wyroku łącznego. Natomiast z treści art. 577 k.p.k. wynika, że w miarę potrzeby (a zatem nie jest to obligatoryjne) należy w wyroku łącznym oznaczyć początek odbywania kary orzeczonej wyrokiem łącznym oraz wymienić okresy zaliczone na poczet kary łącznej. Tak też postąpił Sąd Okręgowy, który wprawdzie nie określił początku odbywania orzeczonej kary łącznej, lecz na jej poczet, na podstawie art. 577 k.p.k., zaliczył okresy pozbawienia wolności (pkt 2 wyroku).

Natomiast w realiach tejże sprawy Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy art. 576 § 1 k.p.k. (w pkt 3 zaskarżonego wyroku), jednakże z innych powodów niż te które wynikają z uzasadnienia skargi. Zdaniem organu ad quem, sąd orzekając w sprawie o wydanie wyroku łącznego, nie może ponownie rozstrzygać kwestii prawomocnie rozstrzygniętych w podlegających łączeniu wyrokach, a taką jest wymierzona w nich kara pozbawienia wolności zarówno z poczynionymi ograniczeniami wynikającymi z art. 77 § 2 k.k., jak i bez takiego obwarowania. Tym bardziej, że zgodnie z treścią art. 576 § 1 k.p.k. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach podlegających łączeniu (a takim rozstrzygnięciem jest właśnie orzeczone na podstawie art. 77 § 2 k.k. wobec skazanego R. K. - w wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 13 września 2010r., sygn. akt IIK 92/08 - ograniczone prawo do skorzystania z warunkowego przedterminowego

zwolnienia) – ulegają odrębnemu wykonaniu (tak samo Sąd Apel. W Katowicach w wyroku z dnia 20 maja 2010r., sygn. akt II Aka 135/10, KZS 2010/9/62).

Powyzsza obraza prawa procesowego, skutkowała zmianę zaskarżonego wyroku na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k., poprzez uchylenie rozstrzygnięcia zawartego w pkt 3 i uzupełnienie pkt 5 o stwierdzenie: „natomiast pozostałe rozstrzygnięcia w nich zawarte podlegają odrębnemu wykonaniu”.

Wbrew oczekiwaniom skarżącego, nie ma też podstaw do twierdzenia, że wyrok łączny powinien zawsze powodować poprawę sytuacji skazanego. Przepis art. 88 k.k. jest bowiem przepisem *lex specialis* do zasady wynikającej z art. 86 § 1 k.k. (jak i z art. 89 § 1 k.k.). Ustawodawca w treści tej normy wprowadził obligatoryjną zasadę absorpcji sprawiającej, że wszystkie pozostałe kary orzeczone na zbiegające się przestępstwa zostają pochłonięte przez karę 25 lat pozbawienia wolności, wykluczając tym samym wszelki luz decyzyjny w zakresie możliwości innego ukształtowania kary łącznej w wyroku łącznym.

Oznacza to, że w tym szczególnym przypadku nie stosuje się typowych konsekwencji łączenia kar w postaci materialnej przesłanki jej wymiaru (art. 85 k.k.), podstawy i granic jej orzekania (art. 86 k.k.), jak też wypracowanych przez orzecznictwo i doktrynę reguł wymiaru łącznej kary m.in. relacji zachodzącej między przestępstwami w zbiegu realnym, a więc rodzaju i bliskości związku czasowego, rodzajowego pomiędzy przestępstwami, jak też innych okoliczności, lecz wymierza się jedną karę o szczególnym charakterze: karę 25 lat pozbawienia wolności (albo też karę dożywotniego pozbawienia wolności w okolicznościach wskazanych w art. 88 k.k. *in fine*).

Kodeks karny nie wyjaśnia przy tym, jakie dyrektywy winien mieć na uwadze sąd, w oparciu o które należy dokonywać wyboru jednej z przewidzianych w art. 88 Kodeksu karnego kar. Skoro jednak jedną z tych kar wymierza się jako karę łączną, a więc tylko do pewnego stopnia mającą cechę kary łącznej w postaci funkcji, polegającej na wymierzeniu jednej kary w miejsce dwu lub więcej skazań (wśród których orzeczona została jednostkowa kara 25 lat pozbawienia wolności) - karę 25 lat pozbawienia wolności, to bez wątpienia przy wymiarze kary na podstawie art. 88 k.k., nie jest dopuszczalne podwójne wartościowanie tych samych okoliczności, które legły u podstaw wymierzenia jednostkowej kary 25 lat pozbawienia wolności.

Konsekwencją takiego stanu rzeczy wynikającego z obowiązujących regulacji prawnych pozostawało, jak trafnie uczynił to organ *a quo*, wymierzenie skazanemu kary łącznej - za zbiegające się przestępstwa przypisane wyrokami: Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17 kwietnia 2013 r. sygn. akt II K 36/11; Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 2 sierpnia 2001 r. sygn. akt II K 17/01 oraz Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 13 września 2010 r. sygn. akt II K 92/08 - której wymiar wyznacza kara 25 lat pozbawienia wolności orzeczona ostatnim z wyżej wskazanych wyroków. W zaistniałej sytuacji Sąd *meriti* zwolniony był zatem od przeprowadzenia rozważań, co do okoliczności determinujących jej wymiar.

Stan ten daje również *asumpt* do uznania końcowych wniosków obrony - zmierzających z jednej strony do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary łącznej w sposób oraz w wysokości adekwatnej do stanu faktycznego sprawy, z uwzględnieniem okoliczności przemawiających na korzyść skazanego oraz w niższym wymiarze; z drugiej zaś strony zmierzający do uchylenia orzeczenia Sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania - za bezzasadne i nieracjonalne z punktu widzenia zasad prawidłowości wyrokowania oraz sprzeczne z przepisami prawa materialnego tj. z art. 88 k.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku, rozstrzygając o kosztach obrony z urzędu skazanego w postępowaniu odwoławczym zgodnie z treścią § 14 pkt 4 i § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) (Dz. U. Nr 63, poz. 1348 z późn. zm.).

Sąd Apelacyjny, biorąc pod uwagę aktualną sytuację skazanego R. K., który odbywa długoterminową karę pozbawienia wolności oraz kierując się względami słuszności, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od ponoszenia wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.